

بررسی و پیش بینی قیمت نفت در کوتاه مدت

(۲۱ اوت ۲۰۱۰)

غلامعلی رحیمی - مهرزاد زمانی

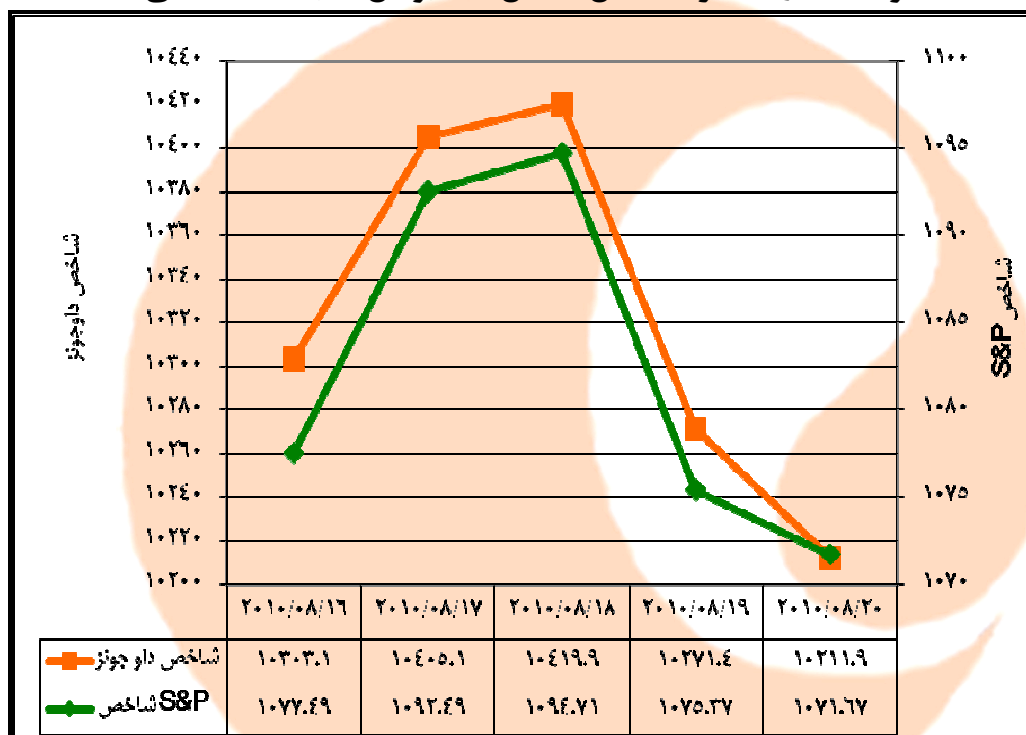
بررسی و تحلیل بازار :

بهای نفت خام در بازارهای جهانی طی هفته گذشته (۱۶ اوت الی ۲۰ اوت ۲۰۱۰) از یک روند کاهشی همراه با نوسان برخوردار بود. قیمت نفت خام WTI در بازار بورس نایمکس (آتی‌های ماه اول)، در ابتدا در پی امیدواری های ناشی از رشد سود شرکت ها و تولیدات صنعتی در آمریکا، رشد شاخص بازار سهام آمریکا به سبب اخبار منتشر شده درباره سود فراتر از انتظار شرکت های خرده فروشی همچون وال مارت و هوم دیت و همچنین کاهش ارزش دلار در مقابل یورو، از حدود ۷۵/۲۴ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۶ اوت ۲۰۱۰ تا بیش از ۷۵/۷۷ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۷ اوت افزایش یافت، ولی مجدداً به دنبال انتشار اخبار نگران کننده درباره وضعیت اقتصادی ژاپن و آمریکا، بروز نشانه های جدید از کند شدن روند رشد اقتصادی و افزایش آمارهای مربوط به بیکاری در آمریکا، تشدید نگرانی ها از تداوم تقاضای ضعیف نفت خام در ماههای آتی، طرح های چین برای کاهش رشد مصرف نفت این کشور تا سال ۲۰۲۰، کاهش ارزش شاخص های بورس در بازارهای جهانی و افزایش نگرانی ها درباره حساسیت مصرف کنندگان، افزایش ارزش دلار در مقابل یورو و همچنین رکورد زنی ذخایر نفت خام و فرآورده های نفتی آمریکا در هفته منتهی به ۱۳ اوت ۲۰۱۰ و رسیدن آن به سطح ۱/۰۱۳ میلیارد بشکه که بیشترین رقم از سال ۱۹۹۰ میلادی تا کنون به شمار می رود، قیمت نفت خام WTI تا سطح ۷۳/۸۲ دلار در هر بشکه در تاریخ ۲۰ اوت ۲۰۱۰ کاهش یافت. شاخص بازار سهام نشانه ای از میزان اعتماد مصرف کنندگان بوده و توجه سرمایه گذاران نفتی به این مسئله، سبب شده است تا بازار نفت خام و سهام هم جهت باشند.

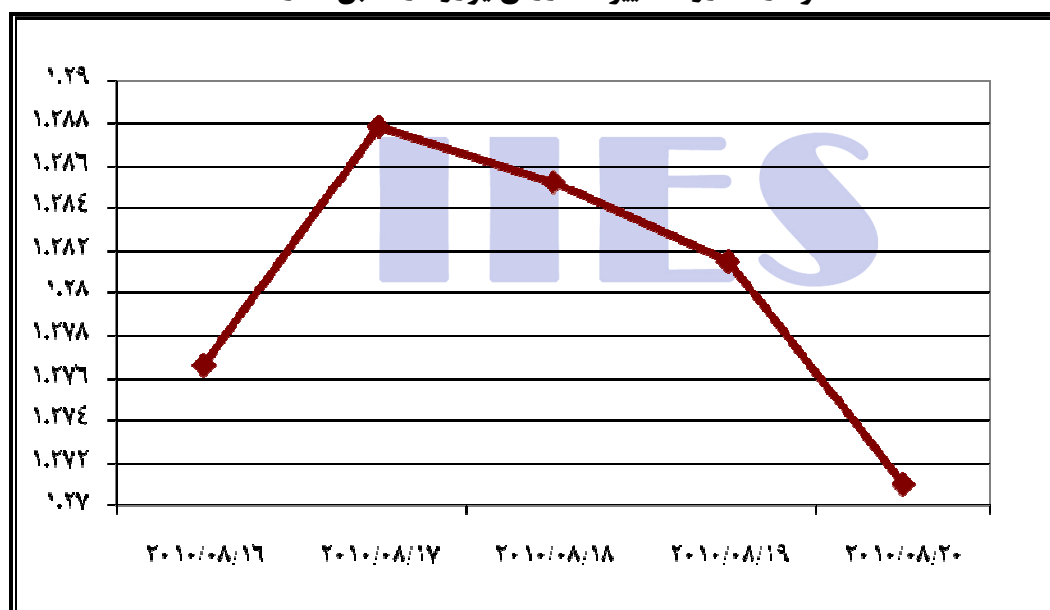
رشد اقتصادی ژاپن در سه ماهه دوم سال ۲۰۱۰ تنها ۰/۱ درصد و پایین تر از رقم های پیش بینی شده بود. همچنین بر اساس اعلام وزارت کار آمریکا، تعداد اظهار نامه های بیکاری در هفته گذشته بیش از پیش بینی این وزارت خانه افزایش یافته است و این بدان معناست که میزان مصرف بنزین در نتیجه کاهش مسافرتها، کاهش خواهد یافت. بانک مرکزی ایالت فیلادلفیای آمریکا نیز اعلام نموده است که فعالیت تولیدی در منطقه مجاور اقیانوس اطلس، در ماه اوت ۲۰۱۰ کاهش یافته است. بر اساس آمار منتشره از سوی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، نشانه های مختلفی از کند شدن روند رشد اقتصادی در این کشور مشاهده شده و تقاضای نفت این کشور، از زمان آغاز رکود اقتصادی در دسامبر سال ۲۰۰۷، با ۶ درصد کاهش، به ۱۹/۷ میلیون بشکه در روز رسیده است. تحلیلگران معتقدند تا

پیش از بروز نشانه های قطعی از بازسازی اقتصادی، قیمت نفت خام در محدوده ۸۰-۷۰ دلار در هر بشکه، نوسان خواهد نمود. البته طی هفته گذشته، کاهش سطح ذخیره سازی های نفت خام آمریکا معادل ۸۰۰ هزار بشکه در هفته منتهی به ۱۳ اوت ۲۰۱۰، از عوامل تقویت کننده قیمت های نفت خام به شمار می رود که تا حدودی در کند شدن روند کاهشی قیمت نفت خام طی هفته گذشته نقش داشته است.

نمودار ۱: روند تغییرات ارزش شاخص های بورس در بازارهای جهانی

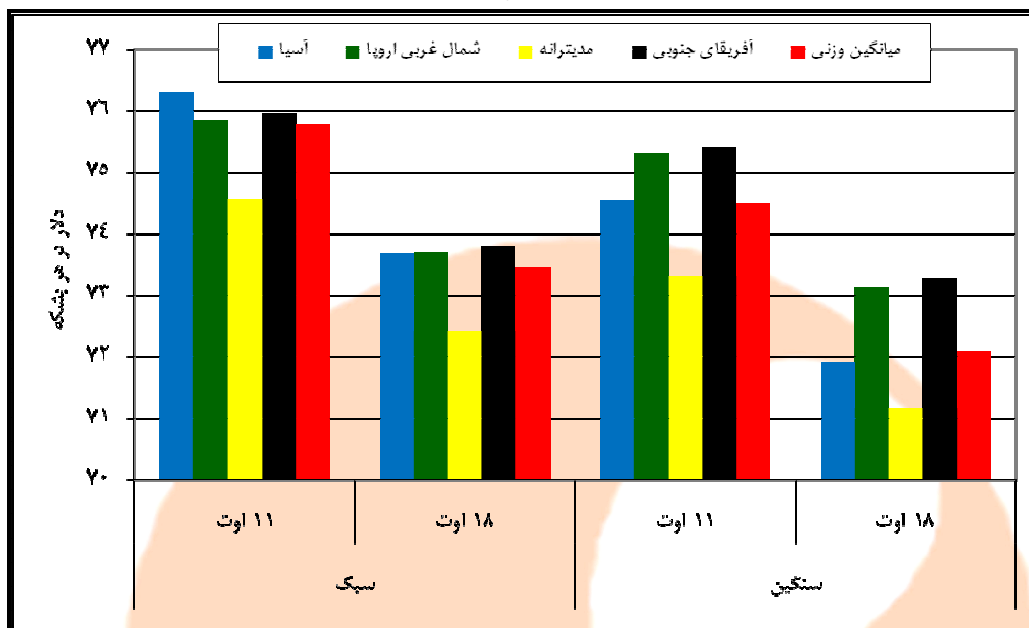
نمودار ۲: روند تغییرات ارزش یورو در مقابل دلار

بر اساس آمار دبیرخانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، قیمت سبد نفتی اوپک طی دوره ۱۶ اوت الی ۱۹ اوت ۲۰۱۰، ابتدا از حدود ۷۲/۲۷ دلار در هر بشکه تا بیش از ۷۳/۲۵ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۷ اوت افزایش یافت، ولی مجدداً تا سطح ۷۳/۰۳ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۹ اوت کاهش یافت. میانگین هفتگی بهای سبد نفتی اوپک در هفته منتهی به ۱۹ اوت ۲۰۱۰ با ۲ دلار و ۴۸ سنت کاهش نسبت به هفته پیش از آن به هر بشکه ۷۲ دلار و ۹۰ سنت رسیده است. میانگین هفتگی بهای سبد نفتی اوپک در هفته منتهی به ۱۳ اوت ۲۰۱۰ معادل ۷۵ دلار و ۳۸ سنت بود. همچنین میانگین ماهانه بهای سبد نفتی اوپک طی ماه اوت (تا ۱۹ اوت ۲۰۱۰)، با ۳ دلار و ۱۹ سنت افزایش نسبت به میانگین ماه ژوئیه ۲۰۱۰ به هر بشکه ۷۵ دلار و ۶۹ سنت رسیده است. میانگین بهای سبد نفتی اوپک در ماه ژوئیه ۲۰۱۰ معادل ۷۲ دلار و ۵۰ سنت در هر بشکه بود. سبد نفت خام اوپک در بردارنده ۱۲ نوع نفت خام اعضای این سازمان شامل مخلوط الجزایر، گریسول آنگولا، اورینته اکوادور، سنگین ایران، سبک بصره، صادراتی کویت، اس سیدر لیبی، سبک «بونی» نیجریه، مارین قطر، سبک عربی عربستان سعودی، موربان امارات و بی.سی.اف ۱۷ ونزویلا است.

میانگین بهای هر بشکه نفت خام صادراتی ایران با ۲ دلار و ۳۷ سنت کاهش نسبت به هفته قبل (۱۱ اوت ۲۰۱۰)، در روز ۱۸ اوت ۲۰۱۰ به بشکه ای ۷۲ دلار و ۶۴ سنت رسیده است. بر اساس آمارهای امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران، میانگین وزنی بهای هر بشکه نفت خام سبک ایران به مقصدهای مختلف در روز چهارشنبه (۱۸ اوت ۲۰۱۰) ۷۳ دلار و ۴۶ سنت بود و همین رقم برای نفت خام سنگین در سطح ۷۲ دلار و ۱۰ سنت قرار داشت. همچنین قیمت هر بشکه نفت خام سبک ایران به بازار آفریقای جنوبی ۷۳ دلار و ۸۲ سنت و هر بشکه نفت خام سنگین ایران به این بازار ۷۳ دلار و ۲۷ سنت گزارش شده است. هر بشکه نفت خام سبک ایران در بازار آسیا ۷۳ دلار و ۶۸ سنت، شمال غربی اروپا ۷۳ دلار و ۶۹ سنت و در بازار مدیترانه ۷۲ دلار و ۴۲ سنت معامله شده است. هر بشکه نفت خام سنگین ایران نیز در بازار آسیا ۷۱ دلار و ۹۳ سنت، شمال غربی اروپا ۷۳ دلار و ۱۴ سنت و در بازار مدیترانه ۷۱ دلار و ۱۷ سنت به فروش رسیده است. طی دوره ۱۱ اوت الی ۱۸ اوت ۲۰۱۰، بیشترین کاهش در قیمت نفت خام سبک و سنگین ایران در بازار آسیا با ۲/۶۲ دلار کاهش در هر بشکه بوقوع پیوسته است. بر این اساس، میانگین وزنی بهای هر بشکه نفت خام سبک و سنگین ایران به مقصدهای مختلف، به ترتیب به میزان ۲/۳۴ و ۲/۳۹ دلار در هر بشکه طی دوره مذکور کاهش یافته است.

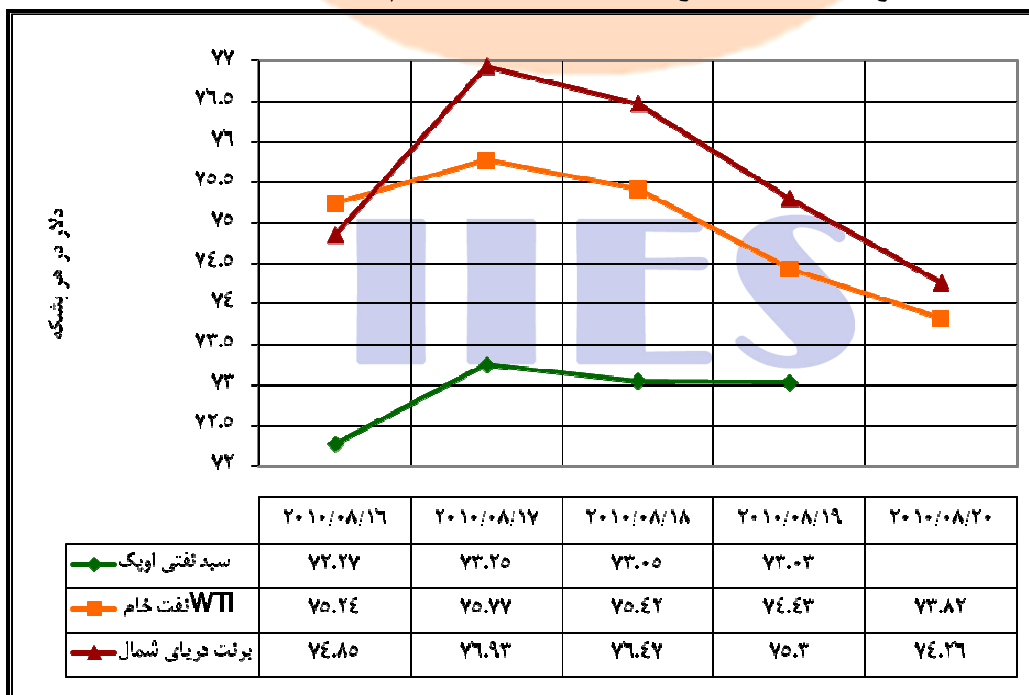
نمودار ۳: مقایسه میانگین بهای هر بشکه نفت خام صادراتی ایران به مناطق مختلف جهان در روزهای ۱۱ اوت و ۱۸ اوت ۲۰۱۰ (فوب خلیج فارس - بشکه/دلار)

ماخذ: گزارش بررسی و تحلیل روزانه بازار نفت طی روزهای ۱۱ اوت و ۱۸ اوت ۲۰۱۰، امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران.

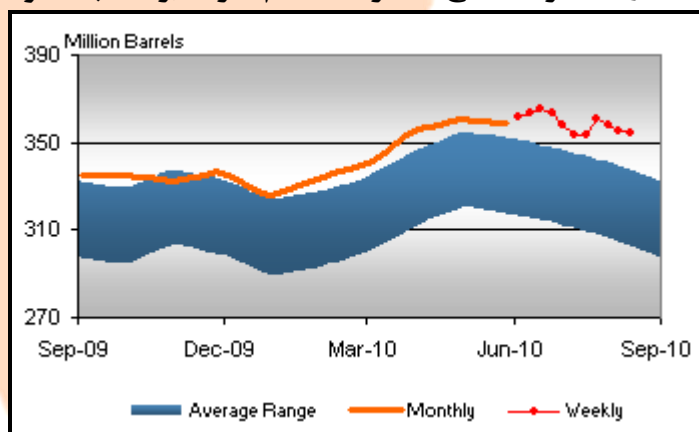
قیمت نفت خام برنت دریای شمال نیز در بازار بورس لندن (ICE) برای تحویل در ماه اکتبر ۲۰۱۰، ابتدا به میزان ۲ دلار و ۸ سنت افزایش یافته و از حدود ۷۴/۸۵ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۶ اوت ۲۰۱۰ تا بیش از ۷۶/۹۳ دلار در هر بشکه در تاریخ ۱۷ اوت رسید، ولی مجدداً به میزان ۲ دلار و ۶۷ سنت تنزل نموده و تا سطح ۷۴/۲۶ دلار در هر بشکه در تاریخ ۲۰ اوت کاهش یافت.

نمودار ۴: روند تغییرات روزانه قیمت نفت خام در بازارهای مختلف

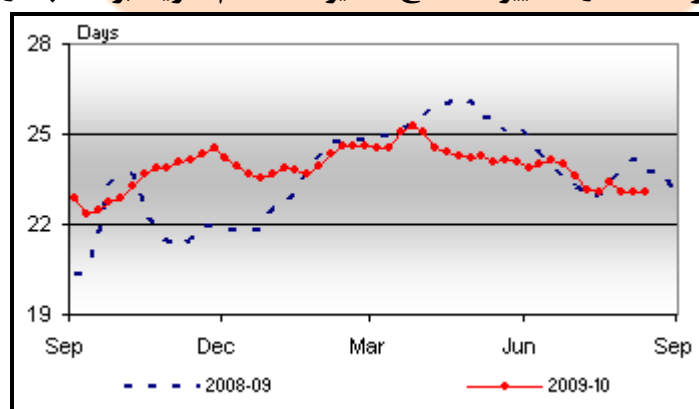

بر اساس آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا میزان ذخایر نفت خام این کشور در هفته منتهی به ۱۳ اوت ۲۰۱۰ معادل ۳۵۴/۲ میلیون بشکه بوده است که در مقایسه با هفته قبل (۶ اوت ۲۰۱۰) به میزان ۸۰۰ هزار بشکه کاهش یافته است و معادل ۱۰/۶ میلیون بشکه از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۱۴ اوت ۲۰۰۹ بیشتر می باشد. میزان این ذخایر بر حسب روز نسبت به هفته قبل معادل ۰/۱ روز افزایش یافته و در سطح ۲۳/۱ روز قرار گرفته است که معادل ۰/۶ روز کمتر از میزان مشابه سال قبل می باشد. طی دوره مذکور، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۱۷۲ هزار بشکه در روز افزایش یافته و در سطح ۱۵/۲۳۸ میلیون بشکه در روز قرار گرفته است که به میزان ۷۳۴ هزار بشکه در روز بیشتر از میزان مشابه سال قبل می باشد.

نمودار ۵: روند تغییرات سطح ذخایر نفت خام آمریکا بر حسب میلیون بشکه

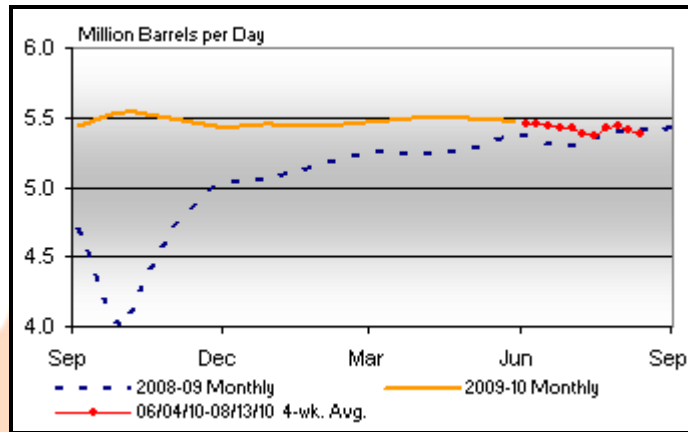
نمودار ۶: روند تغییرات سطح ذخایر نفت خام آمریکا بر حسب روز

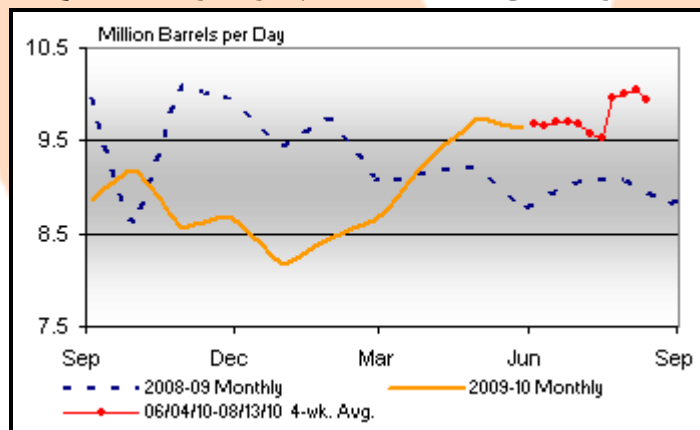
میزان تولید نفت خام آمریکا طی دوره ۶ اوت ۲۰۱۰ الی ۱۳ اوت ۲۰۱۰ به میزان ۱۱۳ هزار بشکه در روز افزایش یافته و در سطح ۵/۳۵۲ میلیون بشکه در روز قرار گرفته است و معادل ۱۸۳ هزار بشکه در روز بیشتر از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۱۴ اوت ۲۰۰۹ می باشد. در همین زمان میزان واردات نفت خام آمریکا از ۹/۴۴۱ میلیون بشکه در روز به ۹/۵۶۱ میلیون بشکه در روز (معادل ۱۲۰

هزار بشکه در روز) افزایش یافته است که به میزان ۱/۴۴۸ میلیون بشکه در روز بیشتر از میزان مشابه سال قبل می باشد.

نمودار ۷: روند تغییرات سطح تولید نفت خام آمریکا بر حسب میلیون بشکه در روز

نمودار ۸: روند تغییرات سطح واردات نفت خام آمریکا بر حسب میلیون بشکه در روز

جدول ۱: روند تغییرات حجم ذخایر، تولید، واردات و تقاضای نفت خام آمریکا طی دوره ۶ اوت الی ۱۳ اوت ۲۰۱۰ (میلیون بشکه)

۲۰۰۹ اوت ۱۴	میزان تغییر	۲۰۱۰ اوت ۱۳	۲۰۱۰ اوت ۶		
۳۴۳/۶	- ۰/۸	۳۵۴/۲	۳۵۵	میلیون بشکه	ذخایر نفت خام
۲۳/۷	+ ۰/۱	۲۳/۱	۲۳	تعداد روز	
۵/۱۶۹	+ ۰/۱۱۳	۵/۳۵۲	۵/۲۳۹	تولید نفت خام	
۸/۱۱۳	+ ۰/۱۲۰	۹/۵۶۱	۹/۴۴۱	واردات نفت خام	
۱۴/۵۰۴	+ ۰/۱۷۲	۱۵/۲۳۸	۱۵/۰۶۶	خوراک پالایشی	

پیش بینی قیمت :

در هفته گذشته قیمت نفت خام WTI با حمایت سنگین ۷۵ دلار روبه‌رو بود ولی در نهایت در آخر هفته حمایت مذکور نتوانست مانع کاهش قیمت شود و شکسته شد. آمار منتشره از وضعیت بی‌ثبات اقتصاد کشورهای توسعه یافته موجب کاهش قیمت نفت گردید. از طرف دیگر وضعیت ذخیره‌سازی‌های نفت خام نیز وضعیت مطلوبی را نشان می‌دهد که همراه با شرایط اقتصادی شرایط تنزل قیمت نفت را مهیا کرد. آمارهای اقتصادی آمریکا در هفته گذشته دلالت بر شرایط نامناسب داشت به طوری‌که شاخص اعتماد مصرف‌کننده کاهش داشت و آمار بیکاران نیز افزایش یافت و آمار مربوط به بخش مسکن نیز تنزل داشت. آمار مربوط به منطقه یورو دلالت بر وضعیت بهتر در مورد کشورهای با اقتصاد قوی‌تر و وضعیت رکود اقتصادهای ضعیف‌تر دارد. بهر حال شرایط نامناسب اقتصادی موجب شده که قیمت روند نزولی به خود گیرد. عدم افزایش تقاضای نفت نیز موجب سطح بالای ذخیره‌سازی‌های نفت خام شده است؛ لذا از طرف این عامل مهم بازار نفت نیز، فشار کاهشی بر قیمت وارد می‌شود. ذخیره‌سازی‌های بنزین که نسبت به سال‌های گذشته بسیار فراتر رفته است نیز شاهد عدم افزایش تقاضای بخش حمل و نقل می‌باشد. از سوی دیگر ظرفیت مازاد تولید اوپک به بیش از ۵ میلیون بشکه بالغ شده است که تا حدودی اطمینان خاطر از لحاظ عرضه فوری نفت در شرایط اضطراری را بوجود آورده است. در هفته جاری در روند کاهشی سطح ۷۱/۸ دلار مانع کاهش بیشتر و در مسیر افزایشی سطح ۷۵ دلار و سپس ۷۸ دلار مانع افزایش بیشتر خواهد شد.

منابع و مأخذ:

- 1- *International Energy Outlook 2010, EIA.*
- 2- *World Economic Outlook, International Monetary Fund, 26 January & 28 April, 2010*
- 3- *Monthly Oil Market Report, May 2010, Opec*
- 4- *This Week In Petroleum, EIA*
- 5- WWW.IEA.Org
- 6- *WTI Price, Reuters News Service (www.reuters.com)*
- 7- *Daily Basket Price . www.Opec.org*
- 8- www.eia.doe.gov
- 9- www.shana.ir
- 10- www.ihsglobalinsight.com
- 11- www.bloomberg.com